

VIŠI PRIVREDNI SUD U BANJALUCI

Broj:57 0 St 079927 10 Pž

Dana, 30.11.2010.godine

Viši privredni sud u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda i to: Gajić Bogdana, kao predsjednika vijeća, Skoko Branke i Lipovača Dževada, kao članova vijeća, u prijedlogu za pokretanje stečajnog postupka nad „P.“ d.o.o. S. Ul. P. bb, S., odlučujući o žalbi stečajnog dužnika protiv rješenja Okružnog privrednog suda Banjaluka broj: 57 0 St 079927 10 St od 29.09.2010.godine, na sjednici vijeća održanoj dana 30.11.2010. godine donio je slijedeće

R J E Š E N J E

Žalba stečajnog dužnika se odbija kao neosnovana, potvrđuje se rješenje Okružnog privrednog suda Banjaluka broj: 57 0 St 079927 10 St od 29.09.2010.godine.

Odbija se zahtjev stečajnog dužnika za troškove žalbenog postupka (sastav žalbe) kao neosnovan.

O b r a z l o Ź e n j e

Prvostepenim rješenjem pokrenut je prethodni postupak za utvrđivanje da li postoje uslovi za otvaranje stečajnog postupka nad pravnom licem „P.“ d.o.o S. ul. P. bb S. Za privremenog stečajnog upravnika imenovan je D. P. iz S., Ul. ___ br. 9. Određuje se privremena mjera kojom se zabranjuje stečajnom dužniku da bez saglasnosti privremenog stečajnog upravnika raspolaže sa pokretnom i nepokretnom imovinom i novčanim sredstvima. Rješenje se ima dostaviti registru prvostepenog suda radi upisa zabilježbe o pokretanju prethodnog postupka i zemljišno-knjižnom odjeljenju Osnovnog suda u Gradišci radi upisa zabilježbe ukoliko se stečajni dužnik vodi kao vlasnik nekretnina.

Blagovremenom žalbom ovo rješenje osporava stečajni dužnik iz svih razloga propisanih odredbom člana 208 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, i 49/09 – u daljem tekstu: ZPP) i zbog pogrešne primjene odredaba Zakona o stečajnom postupku, s prijedlogom da se žalba uvaži ukine prvostepeno rješenje i predmet vrati na ponovni postupak ili preinači prvostepeno rješenje uz naknadu troškova postupka.

Žalba je neosnovana.

Iz sadržaja prvostepenog predmeta se utvrđuje da su prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnijela dva predlagača i to: Sindikalna organizacija „P.“ d.o.o. S. zastupana

po predsjedniku A. M. i radnici preduzeća, i društvo „E.“ d.o.o. S. zastupanog po zakonskom zastupniku C. S., a ovi po punomoćniku M. N., advokatu iz B.

Predlagač „E.“ d.o.o. S. svoj prijedlog temelji na činjenici da mu stečajni dužnik duguje iznos od 226.605,20 KM, te iznos od 467.228,83 KM koji duguje društvu P. d.o.o. S. u kojem predlagač ima 40% vlasništva; da dužnik već mjesecima ne obavlja proizvodnju odnosno ne obavlja svoju registrovanu djelatnost, da su radnici otpušteni; da dužnik ima nezimirene obaveze prema bankama i poreskoj upravi i da su mu blokirani svi računi, te shodno odredbi člana 6 Zakona o stečajnom postupku smatra da su ispunjeni uslovi za donošenje rješenja o otvaranju stečajnog postupka.

Ispitujući prvostepeno rješenje u dijelu u kojem se pobija žalbom, a u granicama navoda navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba Zakona o parničnom postupku koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje, a u smislu odredbi člana 221 Zakona o parničnom postupku odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga:

U žalbi se ističe da predlagač Sindikalna organizacija „P.“ d.o.o. S. ne može biti stranka u postupku i ne može zastupati radnike pred sudom pri čemu je učinjena povreda odredbe iz člana 301 ZPP-a; da predlagači nisu ponudili nijedan dokaz o platežnoj nesposobnosti stečajnog dužnika čime nisu ispunjeni uslovi iz člana 4 stav 1 Zakona o stečajnom postupku; da je sud donio obrazloženje suprotno odredbi člana 191 stav 4 ZPP-a, posebno u pogledu obrazloženja donesene privremene mjere obezbjeđenja.

Prethodni postupak je stadij stečajnog postupka u kojem se utvrđuje da li postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka nad nekim pravnim licem, predviđeni odredbom člana 6 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst („Službeni glasnik RS“ broj: 26/10).

Povjerilac ne mora izvjesno dokazivati svoje potraživanje na nesumnjiv način već je dovoljno da učini vjerovatnim svoje potraživanje, a vjerovatnost je slabiji stepen uvjerenja o postojanju neke činjenice od izvjesnosti o njenom postojanju.

Da bi dokazao vjerovatnost svoga potraživanja povjerilac nije obavezan prethodno pokrenuti parnični ili izvršni postupak radi naplate svog potraživanja.

U prethodnom postupku kao prvom stadiju stečajnog postupka vrši se provjera boniteta stečajnog dužnika tj. da li uopšte postoje razlozi za pokretanje stečajnog postupka. U tom stadiju stečajni sudija imenuje privremenog stečajnog upravnika čija je uloga prije svega u obezbjeđenju imovine dužnika kako bi se mogla formirati stečajna masa.

Predlagač „E.“ d.o.o. S. je dostavila izvještaj sa pregledom stanja iz kojih se vidi da stečajni dužnik duguje predlagaču iznos od 226.605,20 KM, a dug „P.“ d.o.o. S. u kojem društvu podnosioc prijedloga ima 40% vlasništva, stečajni dužnik duguje iznos od 467.228,83 KM. Iz izvještaja Centralne banke BiH sa danom 16.04.2010.godine se utvrđuje da je stečajni dužnik imao 4 računa od kojih su dva ugašena, a dva blokirana sa danom 30.07.2009.godine kod Volks banke i sa danom 25.02.2010.godine kod Unicredit banke. Iz ove dokumentacije pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je predlagač „E.“ d.o.o. S. učinila vjerovatnim platežnu nesposobnost dužnika, čime su se ispunili uslovi za

pokretanje prethodnog postupka za utvrđivanje uslova za otvaranje postupka stečaja iz člana 6 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst.

Odredbom člana 15 stav 1 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst je predviđeno da stečajni sudija može rješenjem odrediti mjere radi obezbjeđenja buduće stečajne mase, a naročito odrediti mjere obezbjeđenja pojedinačnih imovinskih vrijednosti, iznosa na računima ili potraživanja stečajnog dužnika, usloviti raspolaganje stečajnog dužnika saglasnošću stečajnog suda ili ograničiti na drugi način, postaviti privremenog stečajnog upravnika, narediti privremenu zabranu.

Ukoliko je stečajni sudija u skladu sa stavom 1 tačka 3 ovog člana postavio privremenog stečajnog upravnika može i dalje prema vlastitoj procjeni ili na zahtjev privremenog stečajnog upravnika narediti da privremeni stečajni upravnik može preduzimati pravne radnje i pravne poslove potrebne za nastavak poslovanja u ime stečajnog dužnika i sa dejstvom za njega, uz uslov da nastavak takvih aktivnosti ne šteti dužnika niti potencijalne stečajne povjerioce. Privremenom stečajnom upravniku u tom slučaju nije potrebna saglasnost stečajnog dužnika.

U stečajnom postupku, a u skladu sa odredbom člana 8 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst primjenjuju se odredbe Zakona o parničnom postupku. U odredbi člana 269 ZPP-a se propisuje kada će sud odrediti mjeru obezbjeđenja i koji uslovi moraju da budu ispunjeni.

Kada se imaju u vidu navedene zakonske odredbe utvrđuje se da Zakon o stečajnom postupku daje ovlaštenje stečajnom sudiji da radi obezbjeđenja imovine stečajnog dužnika, preuzima potrebne radnje pa između ostalog određuje i mjeru obezbjeđenja. Znači radi se o zakonskom ovlašćenju stečajnog sudije, jer je uloga stečajnog sudije zaštita i obezbjeđenje imovine stečajnog dužnika radi ravnopravnog i ravnomjernog namirenja svih stečajnih povjerilaca.

Slijedom navedenog, stečajni sudija ima ovlaštenje da u cilju obezbjeđenja imovine stečajnog dužnika po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom člana 15 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst odredi mjeru obezbjeđenja.

Iz odredbe Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst proizilazi da prvi uslov za određivanje mjere obezbjeđenja je obezbjeđenje buduće stečajne mase, a zatim da postoji vjerovatnoća postojanja potraživanja povjerilaca i da postoji opasnost da će se bez takve mjere umanjiti ili spriječiti uvećanje imovine stečajnog dužnika, na koji način će povjerioci biti onemogućeni ili spriječeni u ostvarivanju svojih potraživanja. U stečajnom postupku cilj privremene mjere je obezbjeđenje imovine stečajnog dužnika i zaštita interesa stečajnih povjerilaca. Određivanje mjere obezbjeđenja u stečajnom postupku, a kako to proizilazi iz sadržaja navedenog zakona, nije uslovljeno postojanjem sudske odluke i ona je sredstvo obezbjeđenja, a ne sredstvo namirenja.

Iz predmetnog spisa se utvrđuje da stečajni dužnik duže vrijeme ne obavlja svoju registrovanu djelatnost na što upućuje i blokada žiro računa, tj. da dužnik na svojim

računima kod banaka ne posjeduje novčana sredstva iz kojih bi se naplatilo potraživanje predlagača.

Stečajni sudija je pravilno i po ocjeni vijeća drugostepenog suda ocjenio da je potrebno donijeti rješenje kojim se određuje privremena mjera do odluke o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka jer postoji realna opasnost otuđenja imovine od strane stečajnog dužnika, a time do umanjenja buduće stečajne mase. To bi dovelo do promjene imovinskog položaja dužnika što bi za povjerioce moglo biti nepovoljno. Zbog toga imovinski interesi povjerioca u ovom slučaju se štite i prije samog otvaranja stečajnog postupka.

Iz sadržaja odredbe člana 15 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst jasno slijedi da je jedna od mjera obezbjeđenja i samo imenovanje privremenog stečajnog upravnika, a kako to slijedi iz stava 1 tačka 3 navedene zakonske odredbe.

Samo donošenje rješenja o otvaranju prethodnog stečajnog postupka ima za posledicu da se privremeno obustavljaju pojedinačna izvršenja prema dužniku, a izlučna i razlučna prava se u ovoj fazi ne mogu ostvarivati.

Stečajni postupak kao i sve radnje na koje je sud obavezan poslije stavljanja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka su hitani, postupak je sumaran i usmjeren isključivo na očuvanje i zaštitu imovine stečajnog dužnika. Zbog toga nisu osnovani navodi dužnika da je pobijano rješenje doneseno ishitreno i bez utvrđenja činjenica. Ovo ovlaštenje stečajnom sudu daje zakon da po službenoj dužnosti i po vlastitom ubjedenju određuje mjere radi očuvanja imovine.

U žalbi se ističe da sindikalna organizacija nema svojstvo stranke u postupku niti je ovlaštena za zastupanje radnika.

Da bi se pristupilo utvrđivanju da li postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka potrebno je da se ispune određeni preduslovi kao što su dopuštenost prijedloga i predujma za pokriće troškova prethodnog postupka.

Prema članu 4 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst stečajni postupak se pokreće pismenim prijedlogom. Za podnošenje prijedloga su ovlašćeni stečajni dužnik i svaki onaj povjerilac koji ima pravni interes za sprovođenje stečajnog postupka.

Članom 291 ZPP-a propisano je da stranka u postupku može biti svako fizičko i pravno lice, a posebnim propisima može se odrediti ko osim fizičkih i pravnih lica može biti stranka u postupku. Parnični sud može izuzetno, sa pravnim dejstvom u određenoj parnici, priznati svojstvo stranke i onim oblicima udruživanja koji nemaju stranačku sposobnost ako utvrdi da s obzirom na predmet spora, u suštini ispunjavaju bitne uslove za sticanje stranačke sposobnosti, a naročito ako raspolažu imovinom na kojoj se može sprovesti izvršenje (stav 3 istog člana).

Svojstvo stranke u postupku priznato je svim fizičkim i pravnim licima, odnosno svim subjektima koji po pravilima materijalnog prava mogu biti nosioci prava i obaveza, a za pravna lica je bitno da u pravnom prometu mogu učestvovati kao nosioci prava i obaveza.

Sud može priznati svojstvo stranke i drugim oblicima udruživanja koji nemaju stranačku sposobnost, na način kako je to propisano odredbama iz člana 291 stav 3 ZPP-a.

Kako u konkretnom predmetu se pojavljuje predlagač koji ispunjava zakonske uslove iz člana 4 stav 1 Zakona o stečajnom postupku, prečišćeni tekst („E.“ d.o.o. S.) to će prvostepeni sud, na šta je ovlašten i po službenoj dužnosti u toku postupka voditi računa o tome da li i drugi predlagač ima svojstvo stranke u smislu odredbe člana 291 stav 3 ZPP-a i da li ima ovlaštenje da zastupa radnike.

Stečajni dužnik nije uspio u ovom postupku, zbog čega je odbijen sa zahtjevom za troškove žalbenog postupka.

Po ocjeni ovog suda prvostepeni sud je pravilno odlučio donoseći odluku o pokretanju prethodnog postupka za utvrđivanje da li postoje uslovi za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom i donoseći odluku o određivanju mjere obezbjeđenja, ovo utvrđenje kao pravilno prihvata i ovaj sud iz kojih razloga je žalba odbijena i pobijano rješenje potvrđeno na osnovu odredbe člana 235 tačka 2 ZPP-a, a u vezi sa odredbom člana 8 Zakona o stečajnom postupku.

Predsjednik vijeća
Gajić Bogdan, s.r.